

Elektrárna Počerady porušuje zákon. Překračuje emisní limit, přestože jí vypršela výjimka na rtuť

25.7.2024 - | Hnutí DUHA

V uhelné elektrárně Počerady ze skupiny Sev.En miliardáře Pavla Tykače běžely od začátku července několik dní (naposledy včera 24.7.) čtyři z celkových pěti bloků [1], přestože dvěma na konci června vypršela výjimka z emisního limitu pro toxickou rtuť [2].

Společná tisková zpráva Hnutí DUHA, Frank Bold Society, Greenpeace ČR, Zdraví pro Most a MY Litvínov

Provozovatel v minulosti opakovaně tvrdil, že dosáhnout emisního limitu bez instalace nových filtrů, je nemožné, ostatně proto si nyní žádá o prodloužení výjimky až do roku 2027 [3]. Pokud tedy elektrárna nějakým zázrakem nesplnila emisní limit, porušuje podmínky integrovaného povolení, že na dvou blocích do 1. července dosáhne zákonného limitu nebo zastaví provoz. Nevládní organizace proto podávají podnět na Českou inspekci životního prostředí. Podle nich je chování provozovatele skandální a rozhodně by neměl dostat další výjimku, o kterou žádá. Stejně tak považují za nemyslitelné, aby elektrárna v případě ztrátového provozu získala podporu od státu, za kterou někteří majitelé uhelných elektráren lobbují u politiků.

Analýza [4] podrobných dat o výrobě a vývozu elektřiny ukázala, že odstavení elektrárny Počerady ani současné odstavení elektrárny Chvaletice elektrizační soustavu neohrozí a jejich výkon je na hodinové bázi reálně nahraditelný stávajícími kapacitami jiných říditelných zdrojů. Stejně tak odstavení těchto elektráren neohrozí dodávky tepla.

Provoz všech pěti bloků elektrárny by od července byl možný v případě, pokud by byl splněn limit pro rtuť nebo by byla pravomocně prodloužena výjimka. Provozovatel měl na splnění limitu čas do 30. 6. 2024, tedy dlouhých sedm let o přijetí nových limitů v roce 2017. Vláda Petra Fialy přitom ve svém programovém prohlášení slíbila: „Omezíme udělování výjimek z limitů pro emise znečišťujících látek.“ [5]

Vyjádření spolku Zdraví pro Most:

„Opět se ukazuje, že si velká firma dovolí v podstatě všechno, bez obav z následků. Kdy se úřady konečně postaví na stranu občanů a budou chránit naše zdraví?“

Petr Globočník ze spolku MY Litvínov říká:

„Pravidla by měla platit pro všechny, pro malé i velké. A právě velké firmy by měly dbát, aby se životní prostředí v našem kraji zlepšovalo. V případě elektrárny Počerady se to bohužel neděje.“

Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA, říká:

„Tykačova firma Sev.En opět ukazuje, že kašle na zákony i životní prostředí a provozuje čtyři z pěti bloků své uhelné elektrárny Počerady, přestože na dva již skončila emisní výjimka. A tato firma chce od státu zároveň další výjimku na toxickou rtuť a navíc ještě dotace, až přestane být konkurenceschopná na trhu. Bylo by naprosto skandální, pokud stát elektrárně porušující limity na

ochranu zdraví posílal peníze daňových poplatníků, a pomáhal jí tak proti levnější elektřině z jiných zdrojů - například větrných a solárních elektráren.“

Lukáš Hrábek, tiskový mluvčí Greenpeace, říká:

„Současný provoz elektrárny Počerady zcela jasně porušuje zákon. Provozovatel dobře ví, že měl dva bloky elektrárny odstavit, ale je mu to nejspíš jedno. Byla by obrovská ostuda, kdyby Česká inspekce životního prostředí nechala porušování zákona bez odezvy a nenařídila provozovateli dodržovat zákon a dva bloky elektrárny uzavřít, když to odmítá udělat sám.“

Eliška Beranová, právnička Frank Bold Society, říká:

„Podle zákona o integrované prevenci je Česká inspekce životního prostředí povinná nařídít zastavení části provozu zařízení, pokud provozovatel porušuje podmínky integrovaného povolení a zároveň svým porušením způsobuje nebezpečí, že dojde k bezprostřednímu závažnému nepříznivému dopadu na životní prostředí. Přesně k těmto skutečnostem v případě Elektrárny Počerady dochází.“

Kontakty:

Jiří Koželouh, Hnutí DUHA,
tel.: 723 559 495, e-mail: jiri.kozelouh@hnutiduha.cz

Eliška Beranová, Frank Bold,
tel.: 773 759 209, e-mail: eliska.beranova@frankbold.org

Lukáš Hrábek, Greenpeace,
tel.: 603 443 140, e-mail: lukas.hrabek@greenpeace.org

Zdraví pro Most, e-mail: zdravipromost@seznam.cz

Petr Globočník, MY Litvínov,
tel: 605 103 959, e-mail: p.globocnik@gmail.com

Eva Pernicová, Hnutí DUHA, tisková mluvčí
tel.: 734 770 020, e-mail: eva.pernicova@hnutiduha.cz

Poznámky pro editory a editorky:

[1] Ukazují to data, která samotná elektrárna posílá evropské asociaci provozovatelů přenosových soustav: <https://transparency.entsoe.eu/generation/r2/actualGenerationPerGenerationUnit/show>

V Počeradech běžely 4 bloky (příčemž výjimku už mají jen 3) například:

2. července od 3:00 až do půlnoci

3. července celý den

8. července od 16:00 až do půlnoci

9. - 11. července celé dny

15. července od 16:00 do půlnoci

23. července celý den

24. července celý den mimo 12:00-17:00

[2]

<https://hnutiduha.cz/aktualne/2-z-5-bloku-pocerad-se-od-pristiho-tydne-nesmi-spustit-konci-jim-vyjimka-z-limitu-pro-rtut>

[3] Krajský úřad Ústeckého kraje tuto výjimku nepravomocně udělil, ale místní spolky a nevládní organizace se z důvodu nezákonnosti rozhodnutí a významného negativního vlivu na životní prostředí a zdraví odvolaly. Ministerstvo životního prostředí o odvolání v současné době nerozhodlo a prodloužení výjimky tedy neplatí.

<https://www.greenpeace.org/czech/tiskova-zprava/20384/prodlouzeni-emisni-vyjimky-pro-elektrarnu-pocerady-zatim-neplati-nevladni-organizace-a-mistni-spolky-podaly-odvolani-k-mzp/>

[4] Elektrárna pro provoz elektroenergetické soustavy a zásobování elektřinou není vůbec potřeba, jak ukázala analýza podrobných hodinových dat o výrobě a vývozu elektřiny:

https://hnutiduha.cz/sites/default/files/publikace/2024/04/analyza_odstaveni_uhelnych_elektraren_pocerady_a_chvaletice_2024_04_16.pdf

[5] str. 50 zde:

<https://vlada.gov.cz/assets/jednani-vlady/programove-prohlaseni/Aktualizovane-Programove-prohlase-ni-vlady-.pdf>

<https://hnutiduha.cz/aktualne/elektrarna-pocerady-porusuje-zakon-prekracuje-emisni-limit-prestoze-ji-vyprselo-vyjimka-na>